

Vård, användning och funktioner i Borgå kyrkliga samfällighets skogar fortsättning

GKR 22.02.2024 § 12

Beredning	Fastighets- och anskaffningschef Krista Eloneva tfn 040 4889 009
Redogörelse	<p>Som bilaga till föredragningslistan finns ett förslag till grunderna för vårdåtgärder av skogar som har gjorts på basis av diskussionen mellan Anu Harjumaaskola och den finska gruppen samt jämförelse av förslaget med beredningen till föregående sammanträde som har gjorts som tjänstemannaarbete. Jämförelsen visar att båda texterna innehåller samma principer med olika presentationssätt.</p> <p>BKA: I verksamheten för barn och unga är naturobjekt en naturlig del av verksamhetens innehåll och verksamhetsmiljö. Församlingens skogar används väldigt mycket bl.a. inom scoutverksamhet och evenemang som ordnas i naturen samlar många unga som inte annars nås via verksamheten. Användningen av församlingens skogar har alltså betydande konsekvenser för barn. Den huvudsakliga användningen av skogar i rekreationssyfte stöder positiva konsekvenser för barn.</p>
Föredragande	Förvaltningsdirektören:
Beslutsförslag	<p>Gemensamma kyrkorådet beslutar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) skydda de av Stora Ensos skogsexperter karlagda mönster som duger till skydd. Det utreds om de områden som ska skyddas lämpar sig till skyddsprogram METSO. Skogsområdet som ska skyddas uppgår till 17 %. 2) godkänna följande principer för skogsvårdsåtgärder i Borgå kyrkliga samfällighet:<ul style="list-style-type: none"> - det huvudsakliga användningsändamålet för församlingens skogar är rekreation - den kyrkliga samfällighetens skogar vårdas också så att de fungerar som kolsänkor och kolreserv, förutsättningen är att marken blir skogsbevuxen och att träbeståndet växer. - mönsterspecifikt kan vidtas skogsvårdsåtgärder som också har ett ekonomiskt syfte; med inkomsterna garanteras naturens mångfald och skogsområdets trygghet - på den kyrkliga samfällighetens skogsområden görs inga kallhyggen. Avverkningar genomförs alltid som avverkning i fröträdsställning som stöder att skogens eget genetiskt arv bevaras och minskar behovet att använda trädplantor. - på avverkningsområden bevaras både enstaka fröträd och grupper av fröträd som fungerar också som viltbuskage och skyddande buskage - gallringar och avverkningar genomförs inte på sommaren och/eller under fåglarnas häckningstid - mönsterspecifikt antecknas extra åtgärder för att beakta naturens mångfald och för att minimera skador. Extra åtgärder som används är bl.a. att lämna viltbuskage och skyddande buskage, rundning av bergiga ställen för att undvika erosion, bevaring av krävande arter och rötträd samt skyddsavstånd för byggnader och vattendrag - alla vård-, gallrings- och avverkningsåtgärder som föreslås för genomförande med sina mönsterspecifika extra notis presenteras och godkänns vid gemensamma kyrkorådet innan åtgärden vidtas.

Beslut Ärendet återremitterades till ny beredning med följande anvisningar: före gemensamma kyrkorådets följande sammanträde funderar båda församlingarna på ärendet i samlad form ur två synvinklar: 1 naturvärden och 2 ekonomiska värden. Till stöd för funderingarna delas ut den gjorda skogsbruksplanen i Teams. Gemensamma kyrkorådet uttryckte sin vilja om att det också begärs om ett utlåtande av en expert inom naturskyddet. Resultaten av gruppernas funderingar tas till följande sammanträde och på basis av dessa önskas en noggrannare utredning som grund för beslutsfattande. Beredarens arbete fortsätter efter följande sammanträde.

GKR 21.03.2024 § 32

Beredning Fastighets- och anskaffningschef Krista Eloneva, tfn 040 4889 009

Redogörelse Gemensamma kyrkorådet presenterar den som berett ärendet gruppernas önskemål om fortsättningen av beredningen.

Föredragande Förvaltningsdirektören:

Beslutsförslag Gemensamma kyrkorådet ber de som berett ärendet ordna en aftonskola i skogsärendet. Som tidpunkt för aftonskolan föreslås torsdag 18.4.2024 kl. 16–18.

Beslut Gemensamma kyrkorådet beslutade be dem som berett ärendet ordna en aftonskola i skogsärendet. Som tidpunkt för aftonskolan fastställdes torsdag 18.4.2024 kl. 16–18.

GKR 24.10.2024 § 133
18/03.02.01/2022

Beredning Fastighets- och anskaffningschef Krista Eloneva tfn 040 4889 009

Redogörelse Gemensamma kyrkorådet satte sig in i skogsärendet under ledning av specialforskare Saija Huuskonen från Naturresursinstitutet. I aftonskolan överenskomms dessutom att det begärs ett avgiftsfritt utlåtande från Östra Nylands natur- och miljövårdsförening r.y om naturtyper, arter, eventuella naturminnesmärken och tips på åtgärder som upprätthåller naturvårdsvärden som redan finns i församlingens skogar på basis av det tidigare beslutet. Fastighets- och anskaffningschefen presenterade ekonomiska synpunkter om församlingens skogar baserat på utvärderingsutlåtandet om fastigheten i Karijärvi (Kiinteistötaito Peltola & Co Oy 21.3.2024). Experterna har haft tillgång till samfällighetens fastställda skogsbruksplan och fri tillgång till terrängen vid behov. Materialet från aftonskolan och utlåtandet har varit tillgängliga för medlemmarna i gemensamma kyrkorådet i Teams-mappen. Naturskyddsföreningens utlåtande finns också som bilaga till föredragningslistan.

I utlåtandet lyfts inte fram ny information om naturtyper i skogarna eller arter och inga nya naturminnesmärken har identifierats på områdena. De identifierade naturtyperna är samma som redan har kartlagts i skogsbruksplanen. Uppräknade, observerade arter är typiska, livskraftiga arter som hör till området i fråga. Nurmeksen seurakunta som naturskyddsföreningen använde som exempelförsamling ägde 1 833 ha

skog enligt uppgifterna för 2021. Skyddsförslaget i utlåtandet grundar sig på föreningens verksamhetsidé.

Stiftelsen för naturarvets verksamhetsidé

Stiftelsen för naturarvets verksamhetsidé är att främja naturskydd och bevara naturområden i Finland. Stiftelsen anskaffar i sin besittning – genom köp eller donationer – lämpliga områden, främst skogar och ansöker om en permanent, lagstadgad fridlysning för dem.

Stiftelsen för naturarvet ansöker om en permanent fridlysning enligt naturskyddslagen för sina skyddade områden. Enligt allemansrätten är det tillåtet att plocka bär och matsvamp inom de skyddade områdena. Däremot är det i huvudsak förbjudet att plocka växter eller växtmaterial, störa djur, skada marken, slå läger eller köra motorfordon där.

Stiftelsen för naturarvet tryggar sina naturskyddsområden på två olika sätt: både naturskyddslagen och stiftelselagen garanterar områdenas fortsatta skydd. Patent- och registerstyrelsen godkänner stiftelsernas stadgar och övervakar deras verksamhet. Polisstyrelsen övervakar stiftelsernas finanser. Stiftelsens egen styrelse ansvarar för att stiftelsen uppfyller sitt syfte enligt stadgarna. Man kan alltså lita på att våra naturskyddsområden består; trots skiftande politiska intressen och omväxlande ekonomiska konjunkturen är Stiftelsen för naturarvets skyddade områdenas kontinuitet garanterad. (Källa: <https://luonnonperintosaatio.fi/saatio/nain-toimimme/>, <https://luonnonperintosaatio.fi/sv/skyddsomraden/>)

Vård, användning och funktioner i den kyrkliga samfällighetens skogsegendom

På basis av expertutlåtanden har församlingens fastigheter inget speciellt ekonomiskt värde som råmark annars än för en liten del. Trädbeståndets ekonomiska värde är relativt litet, på grund av en liten skogsegendom. Permanent skydd kunde störa församlingens egen verksamhet (t.ex. att slå läger, plocka växter). Värdet på Borgå församlingars skogar ligger främst på rekreationsanvändning och minskning av koldioxidavtryck. Med minimal vård av ekonomiskogar kan säkerställas att mångfalden i skogsnaturen bevaras, skogarnas hälsa och trygghet i rekreationsanvändningen. Minimala skogsvårdsåtgärder i ekonomiskog kan genomföras hållbart och med respekt för naturen. Med ett frivilligt skyddsbeslut kan Borgå församlingar visa ett exempel till andra privata skogsägare. Frivilligt skydd lämnar en möjlighet att ta ärendet till ny granskning senare. För skyddsområden som lämpar sig till skyddsprogrammet METSO finns miljöstödsavtal som binder till skydd för t.ex. 10 eller 20 år.

Till skydd kunde frivilligt sättas de mönster som lämpar sig till skydd som kartlades av Stora Ensos skogsexperter. Av detta följer att till frivilligt skydd sätts i praktiken hela fastigheter Sikviken I och Lägerområdet, fastigheternas sammanlagda yta (2,28 ha + 4,03 ha) är 6,31 ha. När det gäller fastigheten Lägerområdet rekommenderas det att man beaktar solenergiproduktionen som eventuellt övervägs till kursgårdet i framtiden under vilken skog bör gallras.

När det gäller fastigheten Prästgården skydds frivilligt de mönster som lämpar sig till skydd som kartlades av Stora Ensos skogsexperter. De största av dessa ligger i den nordliga delen av fastigheten Karijärvi. Det är naturligt att frivilligt skydda skogen runt dessa mönster, mönstren (18, 19, 20, 22, 23, 24, 25, 27, 29, 30, 31, 32, 34, 37) sammanlagt 22,01 ha.

Sammanlagt skulle således skyddas 25,6 ha på fastigheten Prästgården. Den skogsyta som skydds är sammanlagt 47,9 % av skogsytan och 43,4 % av markegendom.

Förslag på skogsområden som skydds på kartan finns som bilagan till föredragningslistan.

På det frivilligt skyddade områden görs inga avverkningar. Vid behov avlägsnas farliga träd/granar men materialet lämnas till skogen som rötträd för att öka mångfalden. För eventuella stigar/tråspångar som man vill ha för rekreationsanvändning kan skogen gallras så att gallringar riktas väldigt noggrant till det blivande området och orsakar så lite skada för kringliggande natur som möjligt. Då lämnas också gallringsmaterialet till skogen. Om skogen som eventuellt gallras på grund av solenergiproduktionen på fastigheten Lägerområdet fattas separat ett beslut vid gemensamma kyrkorådet.

Resten av skogsmarken 52,1 % (56,6 % av skogsegendom) används huvudsakligen för rekreation men de delar som lämpar sig till ekonomiskog kan vårdas enligt principerna för de av samfälligheten fastställda skogsvårdsåtgärder som kontinuerlig beståndsvård.

Föredragande

Förvaltningsdirektören:

Beslutsförslag

Gemensamma kyrkorådet beslutar

1) skydda frivilligt de i presentationstexten uppräknade fastigheterna Sikiviken I och Lägerområdet och på fastigheten Prästgården mönstren enligt kartbilagan. Den skogsyta som skyddas är sammanlagt 47,9 % av den egentliga skogsytan och 43,4 % av markytan. Lämpligheten av de skyddade områden till skyddsprogrammet METSO utreds.

2) godkänna följande principer för skogsvårdsåtgärder i Borgå kyrkliga samfällighet:

- det huvudsakliga användningsändamålet för församlingens skogar är rekreation
- den kyrkliga samfällighetens skogar vårdas också så att de fungerar som kolsänkor och kolreserv, förutsättningen är att marken blir skogsbevuxen och att träbeståndet växer.
- mönsterspecifikt kan vidtas skogsvårdsåtgärder som också har ett ekonomiskt syfte; med inkomsterna garanteras naturens mångfald och skogsområdets trygghet
- på den kyrkliga samfällighetens skogsområden görs inga kallhyggen. Avverkningar genomförs alltid som avverkning i fröträdsställning som stöder att skogens eget genetiskt arv bevaras och minskar behovet att använda trädplantor.
- på avverkningsområden bevaras både enstaka fröträd och grupper av fröträd som fungerar också som viltbuskage och skyddande buskage
- gallringar och avverkningar genomförs inte på sommaren och/eller under fåglarnas häckningstid
- mönsterspecifikt antecknas extra åtgärder för att beakta naturens mångfald och för att minimera skador. Extra åtgärder som används är bl.a. att lämna viltbuskage och skyddande buskage, rundning av bergiga ställen för att undvika erosion, bevaring av krävande arter och rötträd samt skyddsavstånd för byggnader och vattendrag
- alla vård-, gallrings- och avverkningsåtgärder som föreslås för genomförande med sina mönsterspecifika extra notis presenteras och godkänns vid gemensamma kyrkorådet innan åtgärden vidtas.

Beslut

- 1) Enligt beslutsförslag.
- 2) Enligt beslutsförslag.

Gemensamma kyrkorådet tackade särskilt fastighets- och anskaffningschef Krista Jussila för ett välskött projekt.